

„Ügyes – kezek”

(komplex tehetséggondozó program a népi mesterségek mentén)

Pályázati azonosító: NTP-RHTP-15-0108

Az EMMI Debreceni Javítóintézetben lebonyolított „Ügyes – kezek” komplex tehetséggondozó program a népi mesterségek mentén” című pályázat lényege, hogy a tehetséges roma, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok számára megvalósítottunk egy komplex tehetséggondozó programot. Egy olyan 60 órás új kezdeményezésű programot, mely fejlesztette a fiatalok kreativitását, megismerte a népi mesterségeket, átértékelt az alkotás élményét. A sikeres program eredményeként a fiatalok alkotásait kiállítottuk.

Szakmai tevékenységek

A szakmai tevékenységeket tervezetteknek megfelelően hajtottuk végre. Tanórán kívüli tevékenységek formájában délutáni időszakban tartották meg a foglalkozásokat a programban részt vevők. A programba bevont 15 fő ennek megfelelően elméleti és gyakorlati oktatásban és képzésben részesült. A népi mesterségek megismerése és a „szakmai fogások” megtanulása és gyakorlati elsajátítása mellett nagyon jó hangulatú és kiemelkedően aktív órákat töltöttek együtt a részt vevők. A szakmai tevékenységeket végrehajtása során olyan alkotások születtek, melyek elkészítésével folyamatosan fejlődött a fiatalok kez ügyessége, kreativitása, monotonia tűrése és természetesen az idő teltével szakmailag egyre nehezebb, nagyobb odafigyelést igénylő tárgyak készítésével sajátították el a mesterségek szakmai fogásait. Az egyre komolyabb odafigyelést igénylő szakmai munka közben pedig nőtt önbizalmuk, fejlődött szépérzékük.

Időrendben először a tehetséggondozó szakköröket hajtottuk végre, majd ezt követően a három napos bentlakásos tábori programot. A tábor utolsó napján két meghívott szervezett (Herman Ottó Intézet és a Czinka Panna Egyesület) munkatársai tartottak egy beszélgetést (Téma: sikeres roma emberek – te is lehetsz sikeres), majd egy, a fiatalok általános tetszését elnyerő előadást a roma folklór megismertetése és népszerűsítése érdekében. A vendégek jelenlétében nyitottuk meg a kiállítást, mely óriási sikert aratott.

Pályázatunknak az volt a célja, hogy kipróbáljunk egy komplex tehetségfejlesztő pedagógiai programot.

Célunk volt továbbá, hogy a program segítse:

- a kreativitás kibontakozását, fejlessze a fiataikorúak esztétikai és vizuális kultúráját,
- segítse az arányérzék kialakulását,
- a gyakorlat során készült tárgyak sikerélményhez juttassák a fiatalokat
- szabadulásuk után a szakma iránt érdeklődő fiatalok részére alapot adjon a további képzésre, ezáltal segítse a tehetséges roma fiatalok reszocializációját.

Célkitűzéseink egy része (reszocializáció segítése, felnőtt korú inspiráció) természetesen jelen pillanatban nem mérhető.

Azonban a fiatalok visszajelzése és a program alatt tanúsított együttműködés alapján kijelenthető, hogy célkitűzéseinket maximálisan elértük. Kipróbáltuk és alkalmaztuk azt a pedagógiai programot, melynek keretén belül a népi mesterségek „fogásainak” felhasználásával fejlesztettük a jó kez ügyességű gyereket tehetségét. Az így kialakított programot beépítettük a napi foglalkoztatási rendszerünkbe.

A foglalkozások alatt a fiatalok elsajátították a népi mesterségeket, az alkotás öröme sikerélményhez juttatta őket. Szorgosan készültek a kiállításra, melynek megnyitóján intézetünkben tartózkodó vendégek jelenlétében büszkén mutatták meg alkotásaikat. A megnyitót követő napokban lehetőséget biztosítottunk az intézetben tartózkodó fiataloknak és az itt dolgozó felnőtteknek a kiállítás megtekintésére. A program fejlesztette a fiatalok esztétikai érzékét és vizuális kultúráját, melynek bizonyítéka az igényes alkotások sokasága.

Tábor....

A szakmai program keretében megvalósuló tehetséggondozó szakkörök során a fiatalok egyre ügyesebbé váltak, fokozatosan sajátították el a népi mesterségek szakmai fogásait, a hagyományos technikákat, de jutott és maradt idő az újszerűbb technikák megismerésére is. Ennek következtében olyan dísz tárgyak és használati tárgyak, eszközök is készültek, melyekre méltán voltak büszkék a készítőik és mestereik is. A tábori program alatt lebonyolított 15 óra/műhely/5 kiemelt tehetség már kimondottan csak az elsajátított szakmai tudás fejlesztették tovább és készítettek további tárgyakat, eszközöket a kiállítás számára. A tábor utolsó napján szakítottunk időt a tervezett kiállítás berendezésére. A kiállítás a tanácsterembe kapott helyet, amely óriási lelkesedéssel töltötte el a fiatalokat, hiszen az így létrehozott kiállítást láthatja az intézetbe dolgozó és ide érkező vendégek, valamint a társintézmények dolgozói is. A kiállítást megtekintette az intézetben tartózkodó fiatalok és munkatársak is.

A programhoz csatlakozó tábor lehetőséget adott egy intenzív tehetséggondozásra (15 óra/műhely/5fő). A hozzá csatlakozó egyéb programok kiegészítették és rendszerezték meglévő tudásukat, személyiségfejlesztő, ismeretbővítő és hasznos szabadidős tevékenységi formákkal is megismerkedtek a részt vevők. Célunk az volt, hogy a többségi társadalomhoz és a roma kisebbséghez tartozó fiatalok megismerjék egymás történelmét, folklórkincsét, kultúráját, ezzel erősítve előítéletek helyett egymás elfogadását. További célunk volt a kreativitás fejlesztése, a művészet befogadása és az alkotómunkára való felkészítés mellett a zárt intézeti közegben eltöltött „szabadabb” három nap. A fiatalok nagyon felszabadultan vettek részt a gyakorlati és elméleti foglalkozásokon és a szabadidős tevékenységeken (asztalitenisz és teremfoci bajnokság, közös főzés, folklór műsor, röplabda, táblajáték, kiselőadás, filmelemzés). Célunkat elérve pozitív tapasztalatokkal zártuk ezt a rendezvénysorozatot is.